

Viborg Domprovsti

Den 10. oktober 2017.

Til

Menighedsråd, gravere, kirkegårdsledere, kasserere/regnskabsførere og kirkeværger.

Følgrebrev til Takstblad for 2018.

Hermed udsendes **Vejledning i takster** for 2018. Da provstiudvalget skal sikre, at der er ensartede takster på kirkegårdene i ligningsområdet, og da provstiudvalget har kompetencen til at fastsætte taksterne, går provstiudvalget ud fra, at de udsendte takster også anvendes ved de 1-årige gravstedsaftaler på **alle** kirkegårde. Taksterne i takstbladet stemmer overens med taksterne i GIAS.

Husk, at de 1-årige aftaler skal være skriftlige og underskrives, for at aftalerne er gældende. Det betyder endvidere, at **mundtligt indgåede 1-årige aftaler** om vedligeholdelse af graveren/kirkegårdslederen skal bekræftes skriftligt. En formular dertil findes på f.eks. Brandsofts kirkegårdssystem. Provstirevisoren gøres opmærksom på provstiudvalgets takster fra provstikontoret, og revisoren kontrollerer i forbindelse med revisionen, at de fastsatte takster anvendes for ydelserne på kirkegården.

Ved aftaler i GIAS er det et krav, at CVR. - nummeret påføres aftaleskemaerne. På de mindre kirkegårde, hvor der er få GIAS-aftaler, kan der fås hjælp til indtastning i GIAS enten ved aftale med en nabokirkegård eller med Viborg Stift.

Nye regler vedr. hækklipning

Kirkeministeriet udsendte 24. jan. 2017 et brev til alle menighedsråd for at få afklaret reglerne for hækklipning. I brevet bliver der givet 3 muligheder. Provstierne i Viborg Stift har valgt model 2, som betragter hækkene omkring gravstederne, som en del af fællesarealet på kirkegården, som alle gravstedsejere er med til at finansiere vedligeholdelsen af. Det betyder, at vedligeholdelse af hækkene indregnes i prisen for erhvervelse af gravsted, uanset gravstedstype. Derfor er disse takster forhøjet i takstbladet, mens denne udgift jo er gratis for folkekirkemedlemmer. Dermed sikrer vi, at kirkegårdens udskiftning og klipping af hække fortsat kan være med til at give det smukke helhedsindtryk af kirkegården.

Provstikontorerne skal således inden 1. dec. indtaste de nye priser i Gias for gravstedserhvervelse, samt de tilsvarende tilskud til folkekirkemedlemmers gravstedserhvervelse.

Hækklippingens konsekvens for momsregning på kirkegården

Ved genberegning af momsprocent i forbindelse med årsregnskabet, skal menighedsrådet være opmærksom på, at arealet af hække på kirkegården tillægges fællesarealerne i beregningen og evt. øgning i timeforbrug på fællesarealer skal indregnes. Denne genberegning af moms skal gælde fra 1. januar 2018.

Klargøring af GIAS til 2018:

Provstikontorerne skal således inden 1. dec. indtaste de nye priser i Gias for gravstedserhvervelse, samt de tilsvarende tilskud til folkekirkemedlemmers gravstedserhvervelse.

Hvis en kirkegård har nye gravstedsformer eller andre ydelser, skal graveren/kirkegårdslederen inden 1. nov. indtaste kostpriserne for lokale ydelser som kladderpriser i 2018-priser. Dette skal ske tidsnok til, at provstikontoret kan godkende ændringerne inden 1. dec., så det er de rigtige priser, der bliver opkrævet i 2018. Husk også at have en opdateret prisliste, som er tilgængelig for gravstedsbrugerne, så de kan orientere sig om, hvad ydelserne koster.

Alle gartneriske ydelser skal angives inkl. moms.

Priser på begravelsesydelser er uden moms.

Retsgrundlaget for taksterne er [cirkulære om beregning af kirkegårdstakster](#) og [vejledning om beregning af kirkegårdstakster](#) som følge heraf følges Kirkeministeriets retningslinjer i takstbladet. Ifølge cirkulæret skal kostprisberegning ske mindst hvert 4 år, sidst pr. 1. jan. 2017

Bemærkninger til punkter i takstbladet:

Punkt 1: Erhvervelse, fornyelse og reservering af gravsteder.

Vær opmærksom på, at det er **afdødes medlemsstatus** i forhold til Folkekirken og **ikke** gravstedets status, der afgør, om der skal betales leje af gravstedet m.m.

Punkt 2: Timekostprisen.

Bemærk i øvrigt, at betaling for rydning af gravsted før gravning samt pyntning af graven og den opgravede jord er ens for folkekirkemedlemmer, ikke-folkekirkemedlemmer og valgmenighedsmedlemmer. Det skyldes, at det er en gartnerisk ydelse, der er momsplichtig.

Punkt 7: Takster for ikke-folkekirkemedlemmers brug af kirke og kapel

Vi har indføjet at leje af kirke el. kapel til en begravelseshandling er beregnet på længden af en normal folkekirkelig begravelse – op til en time. Det skyldes at udlejning af kirke eller kapel til en ikke-folkekirkelig begravelse/bisættelse kan have længere varighed. I de tilfælde beregnes prisen efter den konkrete varighed. I den forbindelse gør vi opmærksom på, at brug af røgelse ved en ikke-folkekirkelig begravelse, kan give et større arbejde m.h.t. udluftning og rengøring. Derfor opfordrer vi til, at menighedsrådet tager stilling til, om der må benyttes røgelse i kirken eller kapellet.

Punkt 5 og 9:

Vær opmærksom på, at såfremt det fremgår af kirkegårdsvedtægten, at der er mulighed for at reservere gravsted, **skal** der tegnes legataftale på minimum 5 år, når gravsteder reserveres og derefter evt. fornyes,

Vær også opmærksom på tilføjelsen til afsnittet om **Sløjfning af gravsteder (pkt. 5)**, at det skal fremgå af kirkegårdsvedtægten på oprettelsestidspunktet, såfremt der kræves betaling for rydning af gravstedet. Hvis ikke det fremgår af kirkegårdsvedtægten er slutrydning af gravsteder gratis, fordi den hænger sammen med erhvervelsen af gravstedet og **pkt. 9, Tilbud fra Gias**, hvor det er præciseret, at det ikke er tilladt at tage gebyr for at lave Gias - aftaler.

Ang. dokumentation i forbindelse med sløjfning af gravsted, gør vi opmærksom på følgende: Der er faldet dom i en sag, hvor indehaveren af gravstedsbrevet skrev under på, at graven skulle slettes, men en anden brugsberettiget i familien var imod dette og fik byrettens medhold i, at han skulle have gravstedet stillet til rådighed. Denne dom understreger vigtigheden af, at graveren/kirkegårdslederen får indehaveren af gravstedsbrevet til at skrive under på, at beslutningen om at sløjfe graven deles af alle brugsberettigede. Der kan bruges en formulering, der lyder: *Undertegnede erklærer herved, at jeg har bemyndigelse/tilladelse fra evt. andre, der har lov til at benytte gravstedet, til at træffe ovenstående afgørelse. På familie og arvingers vegne: Sted, dato, underskrift.*

Der arbejdes på, at få en dækkende formulering indføjet i Brandsoft Kirkegårdssystems dokumenter, samt at få Kirkeministeriet til at foretage de nødvendige justering af reglerne ud fra ovennævnte dom.

Endvidere er reglen den, at enhver brugsberettiget til et gravsted, har ret til at blive registreret i kirkegårdens arkiv for gravstedet. I så fald skal vedkommende også høres i forbindelse med ønske om sløjfning. Hvis graveren/kirkegårdslederen er vidende om, at der blandt de brugsberettigede er uenighed om beslutning om sløjfning, skal de pågældende høres.

I øvrigt bør der på kirkegårdskontorerne eller i våbenhusene være en folder, som oplyser om de forskellige gravstedstyper på den enkelte kirkegård.

Vi gør også opmærksom på vigtigheden af sikkerhed omkring gravsten. Hvis gravsten begynder at stå ustabil, er det vigtigt at kirkegården stabiliserer de gravsten, kirkegården har ansvar for på gravsteder og i lapidarier. Endvidere bør kirkegården kontakte gravstedsejere, som selv passer gravstedet, hvis gravstenen bliver ustabil f.eks. ved gravsænkning.

Fællesplæne/ukendtes gravplads

Der har mange steder været praksis, at ingen pårørende måtte se, hvor en urne sættes ned på fællesplænen, som også er blevet kaldt "De ukendtes grav".

Der foreligger imidlertid afgørelser fra kirkeministeriet og justitsministeriet, som afgør, at der ikke kan være et sådant generelt forbud.

Det må indebære, at et menighedsråd ikke kan have et generelt forbud mod at pårørende deltager i begravelse eller urnenedsættelse på De ukendtes Grav/Fællesplænen. Ej heller en generel afvisning af at give nære pårørende oplysning om, hvor en kiste/urne er nedsat.

Hvis den afdøde har tilkendegivet, at der ikke må være pårørende tilstede ved begravelsen/urnenedsættelsen, bør det anføres i kirkegårdsprotokollen, og dokumentation gemmes ved sagen. Det samme gælder, hvis afdøde har tilkendegivet, at ingen må få at vide, hvor kisten/urnen er nedsat.

Vejledning i takster sendes elektronisk til alle ovennævnte. Takstbladet kan i øvrigt rekvireres fra provstikontoret. Takstbladet lægges også ud på provstiets hjemmeside.

Læs i øvrigt Takstbladet grundigt, så I er opmærksomme på de ændringer, der er.

Med venlig hilsen
på provstiudvalgets vegne

Bjarne Markussen
Kst. Domprovst